

Andrea
Camilleri
El mètode
Catalanotti

Traducció de Pau Vidal

ANDREA CAMILLERI

El mètode Catalanotti

Traducció de Pau Vidal

Edicions 62

Barcelona

Títol original: *Il metodo Catalanotti*

© 2018 Sellerio Editore, Palerm

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública
o transformació d'aquesta obra requereix l'autorització escrita de l'editor;
la llei preveu sancions per als infractors.
Si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment de l'obra, podeu sol·licitar permís
al Centro Español de Derechos Reprográficos,
a través del portal www.conlicencia.com
o bé trucant als telèfons 91 702 19 70 / 93 272 04 47.
Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix
de boscos gestionats de manera sostenible.

Primera edició: novembre del 2021

© de la traducció: Pau Vidal Gavilán, 2021

© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.
Diagonal, 662-664. 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.edicions62.cat

Fotocomposició: Realització Planeta

DIPÒSIT LEGAL: B. 12.954-2021

ISBN: 978-84-297-7976-9

UN

Era en una clariana davant d'un bosc de castanyers, amb el terra ben sembrat d'una mena de margarides roges i grogues que no havia vist mai i que desprenien un perfum tan fort que embalsamaven l'aire. Li van venir ganes de caminar descalç, i just quan s'ajupia a descordar-se les sabates va sentir un repic de picarols molt fort. Mentre parava l'orella va veure aparèixer un ramat de cabretes blanques i marrons, totes amb un collaret d'esquellerincs al coll. A mesura que les cabres s'acostaven, el campaneig es va anar transformant en un so únic, insistent, interminable i agut. I va pujar tant i tant d'intensitat que al final li feia mal a les orelles i tot.

Va ser aquella nosa el que el va despertar, i aleshores va reparar que el so, que continuava sentint tot i estar despert, no era altra cosa que aquella murga insofrible del telèfon. I que li tocava llevar-se i anar a respondre. Però no s'hi veia amb cor, estava massa estabornit de son i tenia la boca pastosa. Va estirar un braç, encengué el llum i mirà l'hora: les tres de la matinada.

Qui devia trucar en aquelles hores?

Els rings insistien, una vegada i una altra.

Al final es va aixecar i va anar cap al menjador.

—Aniiiiués?

Això va ser tot el que li va sortir de les cordes vocals.

—Que és en Montalbano?

—Sí.

—Soc en Mimí!

—Què putes...

—Salvo, per favor, per favor. Obre'm, queestic a punt d'arribar.

—Què vols que obri?

—Doncs la porta.

—Un moment.

Avançant a batzegades, a poc a poc, com si fos un tite-lla, va aconseguir arribar fins a la porta de casa i va obrir.

Va mirar al carrer.

Ningú a la vista.

—Mimí, on putes pares? —va cridar enmig de la nit. Silenci.

Tancà la porta.

I si ho havia somiat tot?

Se'n va tornar al llit i es colgà sota els llençols.

Ja estava a punt de reprendre el son quan va sentir el timbre del carrer.

No, no ho havia somiat.

Va tornar cap a l'entrada.

I va obrir just al moment que en Mimí empenyia la porta des de fora, amb tanta energia que ell, a dins, no va tenir temps d'apartar-se i es va veure impulsat amb força contra la paret.

Com que tampoc tenia esma ni per renegar, en Mimí, que no el veia, el va cridar.

—Salvo, on t'has ficat?

D'una coça en Montalbano va tornar a tancar la porta i en Mimí es va quedar altre cop al carrer.

Va reaccionar a crits.

—Obriràs d'una vegada o què?

Va tornar a obrir, però aquest cop s'enretirà de seguida sense apartar en cap moment la mirada d'en Mimí, que va entrar amb uns ulls encesos com tions. Com que coneixia la casa de sobres, li va passar per davant corrents, es va precipitar cap al menjador, obrí la porta del moble aparador i en va treure l'ampolla de whisky i un got. Després de desplomar-se en una cadira es va servir.

En Montalbano encara no havia dit ni piu, i sense dir ni piu va fer cap a la cuina a preparar-se la palangana de cafè de rigor. Amb la cara que feia en Mimí n'havia tingut prou per veure que l'assumpte de què li volia parlar no devia pas ser poca cosa.

En Mimí va entrar a la cuina i es va deixar caure en una altra cadira.

—Doncs el que et volia... —començà, un instant abans de reparar que el comissari anava de pèl a pèl.

Just al mateix moment que també se n'adonava ell. Va sortir disparat cap a l'habitació a posar-se com a mínim els pantalons.

Mentre passava els camals, es va preguntar si no seria oportú posar-se una samarreta, també. Però va decidir que no, en Mimí no s'ho mereixia.

Va tornar a la cuina.

—El que et volia dir... —hi tornà l'Augello.

—Deixa'm prendre un moment el cafè, després parlem.

La palangana amb prou feines li va fer efecte.

S'assegué davant de l'altre, va treure el tabac i va dir:

—T'escolto.

Tan aviat com l'Augello va començar a parlar, a en Montalbano, potser perquè no s'havia acabat de despertar del tot, li va fer l'efecte de ser al cinema: les paraules que sentia es transformaven immediatament en imatges.

A nit entrada, l'automòbil circulava silenciós per un carrer ample, a poc a poc, amb els llums apagats, passant a frec dels cotxes aparcats, com si en comptes de circular llisqués sobre una capa de mantega.

Tot d'un plegat el vehicle va fer un moviment sobtat, s'acostà a la vorera de l'esquerra i amb quatre cops de volant ben destres va aparcar.

Es va obrir la porta del conductor i la persona que tot seguit en va baixar la va tornar a tancar amb molta cura.

Era en Mimí Augello.

Després d'alçar-se el coll de la jaqueta fins al nas i d'arrupir el cap entre les espatlles, va fer una ullada ràpida al voltant i va travessar el carrer amb tres gambades, fins a l'altra vorera.

Sempre amb el cap encongit va fer unes quantes passes fins a un portal, estirà una mà i sense necessitat de mirar els noms del porter automàtic va trucar a un timbre.

La resposta va ser immediata.

—Que ets tu?

—Sí.

Se sentí un clac i en Mimí empenyé la porta. Va tornar a tancar de pressa i començà a pujar les escales de puntetes. S'estimava més pujar a peu per evitar el xivarri que faria l'ascensor.

En arribar al tercer pis, va veure que de sota d'una porta tot just entreoberta es filtrava una esclatxa de llum. La va empènyer i va passar a dins. La dona, que l'esperava allà mateix, el va estirar amb la mà esquerra mentre amb la dreta tancava la porta: quatre voltes de clau al pany de dalt i dues al de baix. Tot

seguit va deixar les claus en una tauleta. En Mimí Augello va fer el gest d'abraçar-la, però la dona s'apartà per agafar-lo de la mà mentre li deia a cau d'orella:

—Anem a dins.

En Mimí va creure.

Un cop al dormitori sí que el va abraçar, alhora que clavava els llavis en els d'ell. En Mimí la va estrènyer fort mentre corresponia al petó.

I va ser just en aquell moment que es van quedar paralizats, mirant-se l'un a l'altre amb els ulls ben oberts.

Realment allò que acabaven de sentir era el soroll d'una clau al pany?

Al cap d'una fracció de segon se'ls esvai qualsevol dubte.

Algú obria la porta.

En Mimí, viu com una gasela, va sortir disparat cap al balcó i ella va ser prou llesta per tornar a tancar tan aviat com ell va ser fora.

La va sentir que deia:

—Martino, que ets tu?

I una veu d'home que, ja des de dintre, contestava:

—Sí.

I ella:

—Però com és que has tornat?

—No em trobava gaire bé i he demanat que em substituïssin.

En Mimí ja no va voler sentir res més, valia més perdre temps perquè estava realment atrapat. No es podia passar la nit allà fora, o sigui que ja calia que s'empesqués alguna cosa per sortir d'una situació tan incòmoda com perillosa.

S'abocà a mirar cap al carrer.

El balcó del pis de sota era idèntic al seu: d'aquells antics, amb barana de ferro.

Si passava a la banda de fora, es podria despenjar agafant-se a les barres de la seva barana fins a deixar-se caure al de sota.

Tampoc tenia cap altra sortida, ben mirat.

Sense rumiar-s'ho més, doncs, es va posar de puntetes, va mirar a banda i banda del carrer per assegurar-se que no venia cap cotxe i, com que no es veia moviment, es va encamellar a la barana, va passar a la banda de fora, va posar els peus a la punta de la base del balcó i s'ajupí. Aleshores, deixant-se caure mentre s'aferrava a les barres amb totes les seves forces, va aconseguir tocar la barana de sota amb la punta dels peus.

Era el moment d'arquejar l'esquena per agafar embranzida. Amb un salt atlètic va anar a aterrar a la part de dins del balcó.

Se n'havia sortit!

Esubufegant, es repenjà d'esquena a la paret, mentre notava la suor que li amarava tota la roba.

Quan va decidir que ja estava preparat per a una segona acrobàcia, es va tornar a abocar per comprovar la situació.

A sota hi tenia un tercer balcó perfectament idèntic als altres dos.

Va calcular que des d'aquell ja arribaria a agafar-se a una canonada metàl·lica força grossa que discorria en paral·lel al portal i gràcies a la qual es podria despenjar fins al carrer.

Va voler descansar un moment abans de posar-s'hi. En fer una passa enrere topà d'esquena amb la persiana del balcó, mig oberta. Va tenir por que qui fos que hi hagués a dins el sentís. En girar-se molt a poc a poc per no fer soroll va ser quan va reparar que la persiana no era l'única que estava oberta: la porta també. Es va quedar quiet per analitzar la situació. No valia més, en comptes de tornar-se-la a jugar, provar de travessar el pis sense fer soroll? Al capdavant, no deixava de ser un poli, i si l'exam-paven sempre trobaria una excusa o altra. Va acabar d'obrir

amb tota cura persiana i porta del balcó, abocà mig cap dins la cambra, que era completament a les fosques, i per més que parava l'orella i aguantava la respiració només sentia un silenci sepulcral. Fent el cor fort, va obrir una mica més el batent i hi va abocar mig cos. Ben quiet, amb les orelles dretes per detectar un refrec, una respiració. Però res. Amb la llum escarida que provenia del carrer en va tenir prou per comprovar que es trobava en un dormitori, però era evident que no hi dormia ningú.

Va avançar dues passes i llavors va passar l'inevitable: picà contra una cadira i, tot i estirar els braços per evitar que caigués a terra, no hi va ser a temps.

El soroll va ressonar com una canonada.

Es va quedar immòbil com una estàtua de sal; ara algú encendria el llum i es posaria a xisclar, i potser... però com era que no passava res?

El silenci encara era més intens que abans.

Què t'hi jugues que havia tingut la santíssima llet d'entrar en un pis on no hi havia ningú?

Va mirar al seu voltant per assegurar-se'n.

A poc a poc els ulls se li avesaven a la foscor, i va ser així que li va semblar distingir un embalum negre estirat al llit.

Va estrènyer una mica els ulls: era una forma humana!

Realment aquella persona tenia el son tan profund que no es despertava ni amb el xivarri que acabava de fer?

S'hi va acostar. A les palpentes, es va adonar que el llit no estava fet, només hi havia un llençol per tapar el matalàs; palpant amb la mà en direcció a la forma negra va ensopegar amb unes sabates d'home i, just a continuació, amb la vora d'uns pantalons.

Com era que l'home s'havia gitat vestit?

Va fer una passa cap al costat per tal de resseguir la figura humana amb el braç. Així va poder tocar una americana per-

fectament cordada, al capdamunt de la qual trobaria una cara i una respiració.

Doncs no.

Va fer el cor fort i, decidit, li va posar la mà al front.

La va enretirar d'una revolada.

Acabava de sentir el fred de la mort.

Les imatges van desaparèixer.

De cop i volta les frases d'en Mimí s'havien convertit en el soroll d'una bobina que gira descontrolada.

—I què has fet?

—M'he quedat quiet un moment fins que, sempre a les fosques, he anat cap a la porta del pis, l'he oberta, he sortit, he baixat per les escales...

—I no t'has topat ningú?

—No, ningú. Llavors he agafat el cotxe i he vingut.

Malgrat la palangana de cafè que s'havia empassat, en Montalbano era conscient que no estava prou despert per demanar a en Mimí les coses que calia demanar.

—Perdona'm un segon —li va dir mentre s'aixecava.

Va anar cap al lavabo a ficar el cap sota l'aixeta d'aigua freda. Un minut ben bo. Quan li va semblar que ja havia refrescat prou el cervell, s'eixugà i tornà cap a la cuina.

—Però una cosa, Mimí: com és que has vingut a casa meva?

En Mimí va quedar ben parat.

—Per què, tu què trobes que hauria d'haver fet?

—Doncs el que no has fet.

—Què vols dir?

—Tenint en compte que al pis no hi havia ningú, com tu mateix m'has dit, en comptes de marxar corrents hauries d'haver encès el llum.

—Per fer què?

—Doncs per veure més coses. Per exemple: dius que en aquell llit hi havia un mort, però el mort en qüestió tu de què diries que era mort?

—No ho sé, l'únic que sé és que m'he espantat tant que només he pensat a fugir.

—I has fet mal fet. Podria ser un mort natural.

—En quin sentit, natural?

—D'on ho treus que el pobre home l'han assassinat? Si tu em descrius una persona vestida de cap a peus i estirada al llit, jo penso que podria ser que l'home hagi tornat a casa perquè no es trobava bé i que ha tingut el temps just d'estirar-se abans no li agafés el cobriment.

—Sí, però i què?

—Doncs que és molt diferent. Perquè si tu has ensopegat amb un cadàver de mort natural és una cosa, nosaltres podem fer veure que no en sabem res, de tot plegat. Però si en canvi és una víctima d'assassinat, canvia de mig a mig i estem obligats a intervenir. Mimí, rumia-t'ho bé abans de contestar. Concentra't i mira de dir-me si tu has tingut la sensació que l'home l'han mort o que s'ha mort ell tot sol.

En Mimí es va posar en posició: front arrufat, colzes clavats a taula i cap entre les mans.

—Fes servir la teva llarga experiència de poli —li suggerí en Montalbano.

—La veritat —engegà l'Augello passat uns quants segons— és que una cosa sí que l'he notada, una cosa de no res. Podria ser suggestió, també, no dic que no...

—Tu digues igualment —l'encoratjà el comissari.

—Potser m'equivoco, però quan m'he acotat per posar-li la mà al front m'ha semblat notar una olor estranya, com dolçenca.

—De sang?

—No n'estic segur.

—Massa poc —va replicar en Montalbano, i es va posar dret.

En aixecar-se va veure en Mimí, en la mateixa posició, des d'un altre angle. Aleshores es va ajupir per agafar-li el braç dret, l'hi va girar i se'l va mirar un instant abans de deixar-l'hi anar amb tanta decisió que va fer que en Mimí es piqués ell mateix a la cara sense voler.

—Ei, què t'agafa, ara?

—Mira't el canell.

En Mimí se'l va mirar.

A la vora de la màniga de la camisa s'hi veia una ratlleta de color vermell. De sang, clarament.

—Veus que tenia raó? —saltà l'Augello—. Ja tens la contesta a la teva pregunta: l'han mort.

—D'acord, però abans necessito saber quatre coses.

—Dispara.

—Primera: era la primera vegada que anaves a veure aquesta senyora a casa seva?

—No.

—Quantes vegades, fill meu?

—Mitja dotzena, ben bé. De les quals quatre de bones.

—Què vol dir bones?

—Vol dir... —respongué l'Augello, amb una punta de vergonya—, bones vol dir de manera com... completa. M'entens?

—T'entenc. I les altres dues?

—Diguem que de manera parcial, com d'exploració. Però perdona, això què hi té a veure, Salvo? Té cap importància?

—No.

—Doncs llavors què n'has de fer?

—Són una alternativa. Que no ho veus?

—Què haig de veure?

—A aquestes hores de la nit tinc dues possibilitats: o fer broma com acabo de fer o clavar-te un mastegot que la paret te'n torni quatre. O sigui que tu contesta sense rondinar.

—D'acord.

—Estàs segur que durant tota la peripècia no t'ha vist ningú?

—Seguríssim.

—Com es diu la senyora en qüestió?

—Genoveffa Recchia.

En Montalbano va esclafir a riure.

En Mimí va fer cara de tres déus.

—Què collons et fa tanta gràcia?

—No re, m'imaginava com podria estrafer aquest nom en Catarella.

—Molt bé —digué en Mimí tot aixecant-se—, ja et deixo dormir, doncs, jo toco el dos.

—Va, no t'emprenyis i seu, home. A què es dedica la senyora Genoveffa?

—Abans que res, has de saber que ella es fa dir Geneviève.

En Montalbano va tornar a riure.

En Mimí, amb una mirada assassina, va continuar.

—I la resposta és: fa el que ha de fer, de mestressa de casa.

—Ja es nota que es deu avorrir molt fent aquesta feina, si després ha de trobar diversió per a la nit.

La mirada d'en Mimí es va fer encara més assassina.

—L'espifies de mig a mig. La Geneviève no té temps d'avorrir-se, perquè entre altres coses porta un grup de teatre infantil.

—Que té fills?

—No.

—I el marit de què treballa?

—De metge, a l'hospital de Montelusa. I els dijous li toca el torn de nit.

—Que és el dia que vosaltres dos teniu per a la sessió nocturna.

L'Augello va alçar l'esguard al cel, com demanant paciència per suportar les graciets d'en Montalbano.

Segurament el seu prec devia ser atès, perquè el comisari va canviar de to.

—No et deus pas haver fixat en el nom del mort?

—Sí, ho he mirat a baix a la bústia. El cognom és Aurisicchio.

—I en saps res més?

—No, res més.

Es va fer el silenci.

—I ara? Que se t'ha menjat la llengua el gat? —demanà en Mimí, impacient.

—No, però la veritat és que m'has ficat en un bon embolic.

—Per què ho dius?

—Què podem fer per assabentar-nos oficialment que dins d'aquell pis hi ha una víctima d'assassinat?

—Se m'acut una cosa... —exclamà en Mimí.

—Digues.

—I si resulta que el paio s'ha suïcidat?

—Podria ser, però això no canvia res.

—No, ep! Sí que canvia, perquè si s'ha suïcidat, natros, en tant que policia, no cal que fotem res fins que algú no descobreixi el cadàver.

—Mimí, descomptant la teva gran humanitat, aquesta

pensada genial sí que embolica les coses. L'única opció, al meu parer, és trobar la manera d'assabentar-nos que al pis hi ha alguna cosa prou estranya perquè valgui la pena anar-hi a donar un cop d'ull.

—Oh, aquest és l'intrínquilis.

—En qualsevol cas, tu tingues present una cosa: que la primera persona que hi entri has de ser tu, Mimí, i has de mirar de tocar tantes coses com puguis amb les mans.

—Per?

—Amic meu, entre la persiana i la porta del balcó que has empès per entrar, la cadira que has mig agafat perquè no caigués a terra i el pany de la porta que has obert per sortir, t'imagines quantes empremtes digitals teves hi ha allà dins ara mateix?

L'Augello es va quedar blanc.

—La mare del Tano! Tens raó, m'hi jugo la carrera i el matrimoni d'una tacada. Què podem fer?

—Ara com ara el millor és que toquis el dos d'una vegada. Ens veiem després a la feina, cap a les vuit. Et sembla bé?

—Perfectament.

Sense molestar-se a acompanyar-lo a la porta, se'n va anar directament al llit. Eren gairebé les quatre del matí. Massa tard per tornar a agafar el son; de fet ni tan sols es veia amb cor de treure's els pantalons.

Ara el cafè sí que havia fet efecte, finalment.

No tenia més remei que quedar-se despert i aprofitar per fer una passejadeta per la platja tan bon punt claregés. Per si de cas, per evitar un atac de son a traïció, es va anar a preparar una segona palangana.